

Stora förändringar i kommunsektorns avlönade familjeledigheter

Familjeledighetsreformen har en stor effekt på kommunsektorns arbets- och tjänstekollektivavtal. Reformen gäller familjer vilkas barn föds efter den 4 september 2022 och adoptioner där barnet tagits om hand tidigast den 31 juli 2022. Båda föräldrarna har rätt till en lika lång, 160 dagars familjeledighet och den andra föräldrarnas avlönade föräldraledighet förlängs till 32 dagar.

AKTA, TIM-AKA och TS – den födande föräldrarnas och den andra föräldrarnas avlönade ledigheter

Avlönad graviditets- och/eller föräldraledighet förutsätter att följande kriterier uppfylls:

- Ditt anställningsförhållande har varat i minst två månader före graviditets- eller föräldraledighetens början.
- Du har ansökt om graviditets- eller föräldraledighet av din arbetsgivare senast två månader före ledighetens början eller, om föräldraledighetens längd är under 12 dagar, senast en månad före ledighetens början.
- Du lämnar in ett intyg över graviditet, barnsbörd eller omhändertagande av barnet (vid adoption) till din arbetsgivare.
- Din arbetsgivare får graviditets- och föräldradagpenning från Fpa.

OBS! Alla dessa förutsättningar måste uppfyllas. Om du t.ex. inte får Fpa-förmåner eller inte har ansökt om dem, har du inte rätt till lön för denna tid!

Den födande föräldern

Dina avlönade familjeledigheter består av 40 vardagar graviditetsledighet och 32 vardagar föräldraledighet (sammanlagt 72 dagar). Din avlönade graviditets- och föräldraledighet måste hållas utan avbrott. Partiell föräldraledighet räknas som ett avbrott.

Den andra föräldern

Du kan vara barnets far, andra förälder, vårdnadshavare eller en förälder som erkänt eller adopterat barnet. Du betalas lön för föräldraledighetens 32 första vardagar. Den avlönade föräldraledigheten måste hållas utan avbrott och är avsett för vård av barnet. Partiell föräldraledighet räknas som ett avbrott. Undantag:

- I samband med förlossning eller omhändertagande av ett barn kan du hålla högst 18 vardagar ledigt samtidigt med den födande föräldern eller adoptivföräldern. Resten av dagarna (t.ex. $32-18=14$ dagar) måste du hålla utan avbrott. Om du inte håller ledigt i samband med barnets födsel eller adoption måste du hålla alla 32 avlönade lediga dagar utan avbrott.
- Om flera barn föds eller adopteras samtidigt, kan du hålla hela den avlönade föräldraledigheten samtidigt med den födande föräldern eller den andra föräldern.

Om du inte arbetar inom kommunsektorn, kontrollera ditt eget arbets- eller tjänstekollektivavtal för att se hur familjeledigheterna avlönas!

Kom ihåg följande om Fpa:s förmåner:

- Den födande föräldern har rätt till 40 dagars graviditetsledighet.
- Båda föräldrarna har rätt till 160 dagars föräldraledighet och Fpa-förmåner för denna tid.
- Föräldrarna kan överlåta 63 dagars föräldraledighet till den andra föräldern, sin partner, den andra föräldrarnas partner eller barnets vårdnadshavare.
- Om föräldern är ensamstående har hen rätt till 320 dagars föräldraledighet.
- Ansökan om graviditets- och föräldradagpenning skickas till Fpa.

Planera hur och i vilket skede du håller din föräldraledighet och om du vill överlåta dagar. Berätta om din preliminära plan för arbetsgivaren. Ansök om Fpa-förmåner i god tid.

Läs om förmånerna på Fpa:s sidor <https://www.kela.fi/web/sv/foraldradagpenningar-efter-4-9-2022>